

Na Slovensku treba odštartovať opatrenia proti skládkovaniu plastov

/Bratislava, 21. apríla 2015/– Európska únia sa od roku 2020 chystá významne obmedziť skládkové uchovávanie plastového odpadu. S opatreniami na Slovensku treba začať už dnes, a to najmä v segmente stavebníctva. „Už teraz musíme pripravovať riešenia zamerané na recykláciu alebo energetické využitie použitých plastov, vrátane plastových izolačných materiálov,“ vyzýva Ing. Marta Strapková, predsedníčka Zdrúženia EPS SR.

Stavebný priemysel v Európe spotrebuje až jednu pätinu celkového objemu produkcie plastov, čo predstavuje až 11 mil. ton. Odpadové plasty tvoria v Európe celkovo až tretinu komunálneho odpadu, pričom v súčasnosti končia na skládkach. Až 80 % plastových produktov použijeme len raz a potom ich odhodíme. Skládky následne zaberajú značnú plochu a spôsobujú znečistenie ovzdušia, vody i pôdy. To je dôvod, prečo by sa s opatreniami malo začať čo najskôr.

Stavebníctvo sa nezaobíde bez recyklácie plastov

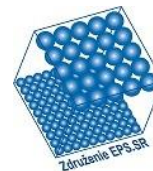
Plasty sú dnes v stavebníctve nazývané materiálmi 21. storočia a ich využitie bude neustále narastať. S tým bude narastať aj produkcia plastového odpadu. „Už dnes z odporúčaní medzinárodnej asociácie výrobcov plastov *Plastics Europe* jednoznačne vyplýva, že by sa malo výrazne obmedziť skládkovanie expandovaného polystyrénu (EPS) z demolácií domov,“ povedala Ing. Marta Strapková, predsedníčka Zdrúženia EPS SR. EPS sa v súčasnosti využíva ako izolačný materiál v rôznych stavebných aplikáciách (vonkajší kontaktný zatepľovací systém, podlahy, strecha a pod.) v Európskej únii podielom 78 % a v Slovenskej republike 72 %. Vyplýva to z údajov *Plastics Europe*. Z tohto dôvodu sa stavebníctvo nezaobíde bez recyklácie plastov a bude musieť počítať s opätovným využitím plastového odpadu.

Recyklácia je v súčasnosti nedostatočná

Zdrúženie EPS SR tiež prízvukuje, že stále nie je využitý ekonomický potenciál recyklácie plastov nielen na Slovensku, ale aj v Európskej únii. V súčasnosti sa totiž recykluje iba 25 % plastového odpadu. Recyklácia a zhodnocovanie odpadu pritom budú čoraz dôležitejšie z hľadiska sprísňujúcich sa požiadaviek na ochranu životného prostredia. Aj preto sa Európska únia snaží znížiť množstvo odpadu, ktorý končí na skládkach a nasmerovať krajiny k jeho recyklovaniu a opätovnému využitiu. To bude mať aj ekonomický dosah. „*Presadenie právnych predpisov EÚ o odpadoch by malo v Európe ušetriť ročne až 72 mld. eur. A nielen to. V Európskej únii môže vzniknúť vďaka tomu do roku 2020 až 2 400 000 nových pracovných miest,*“ konštatuje Ing. Marta Strapková.

Uvedená problematika spracovania plastových odpadov sa na Slovensku rieši v zákone o odpadoch, ktorý prezident podpísal dňa 9. 4. 2015. Zákon zavádza rozšírenú zodpovednosť výrobcov a dovozcov za výrobok od jeho výroby až po jeho spracovanie ako odpadu. Znamená to, že výrobcovia budú zodpovedať za recykláciu a spracovanie odpadu zo svojich výrobkov. Zákon prináša aj zrušenie recyklačného fondu a jeho autori si sľubujú aj účinnejší boj proti čiernym skládkam.

Cieľ? Nulové skládkovanie

V Európskej únii je zatiaľ iba 8 krajín, ktoré sa blížia k nulovému skládkovaniu plastového stavebného a demolačného odpadu, ktorý zároveň dokážu využiť. V Nemecku a v ďalších 8 štátoch EÚ napríklad už v súčasnosti platí zákaz skládkovania odpadov s výhrevnosťou vyššou ako 11 MJ/kg. Organizácia Plastics Europe, do ktorej patrí i Zdrúženie EPS SR, preto nabáda aj ďalšie krajiny k zakazu skládkovania plastových odpadov. V Slovenskej republike má pritom skládkovanie odpadu zo stavebníctva až 70 % podiel. „V súčasnosti na Slovensku pretrváva ukladanie EPS odpadov na skládkach. A to už nebude od roku 2020 možné. EÚ si stanovila za cieľ zvýšiť opätovné použitie a recykláciu a do roku 2020 chce recyklovať až 70 % stavebného odpadu a odpadu z demolácií, pretože už dnes sa počíta s nárastom využitia plastov v stavebníctve,“ dopĺňa Strapková.

Ako nakladať s odpadmi zo stavebných demolácií

Pre zvýšenie požiarnej bezpečnosti obsahuje EPS, ktorý sa používa v stavebných aplikáciách viac ako 50 rokov retardér horenia typu hexabromocyklododekán (HBCD). Táto látka bola z hľadiska odpadového hospodárstva podľa Štokholmského dohovoru zaradená ako perzistentná (trvácna) látka. Z tohto dôvodu bolo jeho používanie celosvetovo zakázané, okrem použitia EPS v stavebných aplikáciách, kde bola schválená výnimka pre jeho použitie až do roku 2019.

V rámci EU je pre členské štáty EÚ pre používanie HBCD navrhnutá výnimka na odsúhlasenie, ktorá ráta s jeho používaním zatiaľ do augusta 2017. Je teda predpoklad, že používanie HBCD na znižovanie horľavosti EPS v stavebných aplikáciách bude v EU zakázané v priebehu 2 až 5 rokov.

K likvidácii EPS sa bude po skončení minimálnej päťdesiatročnej životnosti pristupovať rovnako ako v prípade súčasných demolácií. Odpady EPS s obsahom HBCD nie sú klasifikované ako nebezpečné. Zákaz používania HBCD súvisí s jeho perzistentnosťou a možným hromadením sa v morskej faune. V žiadnom prípade obyvateľom zateplených domov, ani pracovníkom vo výrobných, pri aplikáciách EPS s HBCD ani pri demoláciách nehrozí nijaké nebezpečenstvo.

Zdrúženie EPS SR

Zdrúženie vzniklo v roku 2005 s cieľom podporovať rozvoj dopytu po EPS, participovať na tvorbe noriem a legislatívnych opatrení, kontrolovať a zvyšovať kvalitu výrobkov z EPS, poskytovať konzultácie v oblasti spracovania a montáže výrobkov z EPS a podieľať sa na úsporách energie. Zdrúženie EPS SR má 10 členov, plus zástupca Plastics Europe Brusel (www.plasticseurope.org).

Členovia zdrúženia pokrývajú približne 70 % slovenského trhu s expandovaným (penovým) polystyrénom. Členmi zdrúženia sú výrobcovia EPS dosiek a ďalšie spoločnosti a odborníci z oblasti EPS, ktorí pôsobia v Slovenskej republike. Zdrúženie úzko spolupracuje s príbuznými profesijnými organizáciami, školami, výskumnými pracoviskami, štátnymi inštitúciami a s mnohými odborníkmi z rôznych odvetví. Zdrúženie EPS SR je taktiež členom EUMEPS – Európskeho zdrúženia výrobcov EPS. (www.eumeps.org) .

V prípade otázok kontaktujte:

Katarína Dudáková, Key Communications, s. r. o. Mobil: +421 910 967 741,
katarina.dudakova@keycommunications.sk